

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně: **A. M.**, zast. zákonným zástupcem K. M., zast. Mgr. Stanislavem Breiem, advokátem se sídlem Lidická 336/28, 150 00 Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/1880/15/4S-KHK, o příspěvku na zvláštní pomůcku - pořízení motorového vozidla, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím uvedeným shora bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 4. 12. 2004, č.j. 158559/14/JC, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 19. 2. 2015 žalovaný ocitoval relevantní právní úpravu příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla, závěry prvoinstančního rozhodnutí učiněné na podkladě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Jičín (dále jen OSSZ) ze dne 10. 10. 2014, podle kterého žalobkyně není osobou, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011

Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů v platném znění, pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku, poskytovaného na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržného systému. Nejedná se o zdravotní postižení uvedené v části I. bodě 4 přílohy k citovanému zákonu. Dále žalovaný odkázal na v rámci odvolacího řízení vypracovaný posudek Posudkové komise MPSV s pracovištěm v Hradci Králové ze dne 6. 2. 2015 (dále jen „posudková komise“ nebo „PK“), která přezkoumávala posouzení splnění podmínek podle zákona č. 329/2011 Sb. a potvrdila správnost závěrů posudku OSSZ Jičín ze dne 10. 10. 2014.

Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala, že její zdravotní postižení plně odpovídá takovému stavu, který měl zákonodárce na mysli při tvorbě zákona č. 329/2011 Sb. V jejím případě se jedná o vrozenou vadu pravé dolní končetiny, která se již od narození projevila zkratem končetiny (tibie), pakloubem tibie, nedovyvinutou a z velké části chybějící lýtkovou kostí, obecně známé pod výrazem „koňskou nohou, dále pak chybějícím lýtkovým svalem a čtyřmi paprsky na chodidle. Nebyl zcela vyvinut funkční kolenní kloub i kotníkový kloub (včetně chybějící páté kosti pro pátý prst nohy). Vzhledem k nízké frekvenci výskytu takového specifického zdravotního postižení, není toto postižení v seznamu dané podzákonné normy výslovně uvedeno. Žalobkyně musela podstoupit řadu operačních zákroků za účelem prolongace dolní končetiny. Prodlužovaná noha není plně funkční, v budoucnu jsou naplánovány další operace. Žalobkyně nemá jinou možnost pohybu než na invalidním vozíku, ošetřujícím lékařem má výslovně zakázáno po dobu „natahování kostí“ zevním fixátorem na pravou nohu došlápnout. Žalobkyně považuje takový zdravotní stav za plně odpovídající takovému postižení, které je uvedeno v § 9 zákona č. 329/2011 Sb. Dle právního názoru žalobkyně nelze připustit takový výklad podzákonných norem, které by ve svém dopadu odporovaly znění a duchu samotného zákona nebo jej omezovaly. Dle jejího názoru není možné pohlížet na seznam postižení, uvedený v předmětné vyhlášce a v příloze zákona jako na seznam taxativní, nýbrž na seznam demonstrativní, na což bylo upozorněno již v průběhu řízení před správním orgánem. Žalobkyně poukazuje i na odbornou literaturu (blíže nespecifikovanou), kde anatomická nebo funkční ztráta končetiny je výkladově definována takto: „jde o stav po amputaci horní nebo dolní končetiny, stav funkčně významného omezení vývoje končetiny, plegie končetiny nebo takové postižení končetiny, kdy končetina neplní svoji funkci ve vztahu k činnostem, které jsou potřebné pro ovládání, řízení motorového vozidla, usnadňování nastupování a nakládání vozíku do něj, pro provádění celkové hygieny a WC, ovládání počítače nebo volný a samostatný pohyb v bytě. Z důvodů výše citovaných deficitů stav pak vyžaduje poskytnutí funkčních zvláštních pomůcek. Za funkční ztrátu končetiny lze považovat rovněž i částečnou anatomickou ztrátu končetiny, pokud její důsledky jsou jako výše zmiňované“. Dále žalobkyně namítá, že s ohledem na její zdravotní stav správní orgán I. i II. stupně nesprávně posoudil míru jejího zdravotního poškození, a tím byla porušena zásada zjišťovat stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Správní orgány obou stupňů se nevypořádaly s jejími návrhy, když písemně navrhovala, aby si odvolací správní orgán učinil sám závěr po zodpovězení těchto faktických a rozhodných otázek: 1. zda může Anna Miřetinská chodit, 2. zda může chodit o berlích (cca 2 km k lékaři, do školy a pod), 3. zda takový stav bude trvat déle než jeden rok, 4. zda se může pohybovat jinak než prostřednictvím invalidního vozíku, 5. zda její zdravotní stav umožňuje použití pravé

končetiny ve smyslu funkčnosti. Uvedené zákonný zástupce žalobkyně navrhoval poté, co mu bylo sděleno členem posudkové komise při jednání dne 6. 2. 2015, že nezl. A. může chodit o berlích. K tomu namítá, že ošetřující lékař nezletilý MUDr. Ch. výslovně zakázal používat po celou dobu léčby pravou dolní končetinu (tím i berle, jejich použití znemožňuje voperované fixační zařízení), tedy více jak jeden rok nesmí na tuto končetinu došlápnout. Ze všech výše uvedených důvodů navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a ve věci rozhodl kladně nebo aby věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k řádnému pojednání.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 23. 7. 2015 zopakoval předmět řízení, ocitoval ustanovení § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. a přílohy k cit. zákonu, průběh předešlého správního řízení včetně závěrů posudku PK MPSV ze dne 6. 2. 2015, které potvrdily správnost prvoinstančního rozhodnutí. K žalobním námitkám uvedl, že mu nepřísluší přehodnocovat posudek o zdravotním stavu zpracovaný posudkovými lékaři, neboť není kompetentní posuzovat zdravotní stav posuzované osoby, k čemuž ani nedisponuje odbornými znalostmi. Žalovaný přesto posudek PK zhodnotil v souladu s ustanovením § 50 odst. 4 správního řádu. Uvedl, že v rámci správního řízení postupoval v souladu s platnými právními předpisy, posudek lékaře OSSZ i PK MPSV je závazným podkladem pro rozhodování o příspěvku na zvláštní pomůcku. Dále uvedl, že zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla, jsou dána taxativně a tíži funkčního postižení dopadu jiných zdravotních postižení nelze srovnávat. V žalobě učiněný odkaz na výklad odborné literatury k anatomické nebo funkční ztrátě končetiny se pak spíše váže k výkladu zdravotního postižení uvedeného v písm. j) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. - anatomická nebo funkční ztráta končetiny, přičemž na uvedené zdravotní postižení nelze předmětný příspěvek poskytnout. Dle žalovaného se jedná o „odvážný výklad“ zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který žalovanému, jež je striktně vázán zněním zákona, nepřísluší. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice ze dne 14. 9. 2015 k vyjádření žalovaného žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce uvedla, že vyjádření žalovaného je ambivalentní v tom, že na jedné straně uvádí, že postupoval podle § 50 odst. 4 správního řádu („*Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci*“), čímž připouští, že závěr posudkové komise pro něho není závazný a na druhé straně se v odůvodnění svého rozhodnutí opírá právě o tento podklad. Takový postup považuje za nepřezkoumatelný, zejména když žalovaný nikterak neodpověděl na žalobkyní položené otázky (zopakované v žalobě), které žalobkyně považuje za stěžejní. Žalobkyně dále uvedla, že si u odborného lékaře MUDr. M. Š. z ortopedického oddělení Nemocnice na Bulovce zadala vypracování nezávislého znaleckého posudku, přičemž byla tímto lékařem ujištěna, že se v jejím případě jedná o naprosto vzácné a ojedinělé zdravotní postižení a je tedy jisté, že nemůže být uvedeno v příslušné prováděcí vyhlášce, která demonstrativně uvádí jen běžná zdravotní postižení. Setrvala na zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobkyně soudu předložila avízovaný znalecký posudek MUDr. Š., znalce

z oboru zdravotnictví, odvětví ortopedie, traumatologie, ze dne 4. 10. 2015. Znalec popsal předmět tohoto řízení citací žaloby, dále citoval odborné lékařské nálezy (ambulance dětského oddělení (4), chirurgické (3), oddělení protetiky (1), propouštěcí zprávy z hospitalizace (3), ambulance (4), podrobněji pak ortopedické nálezy MUDr. J. Ch. od roku 2002 do 14. 7. 2015 (18). Uvedl, že nezletilá žalobkyně je již od narození sledována pro zkrat pravé dolní končetiny při vrozeném pakloubu bérce I st. dle Crawforda, kdy incidence tohoto postižení je 1:100 000 porodů v ČR. Byla několikrát operována. Dne 12. 5. 2014 byla pro zkrat pravé dolní končetiny provedena další operace, kdy byla přetnuta holenní kost, naložen zevní fixátor a zahájena postupná prolongace – prodlužování kosti. Léčba byla provázena komplikacemi infektem kolem zavedených šroubů. Vzhledem k tomu byl zakázán nášlap na pravou dolní končetinu, a to až do sejmutí fixátoru v dubnu 2015 a zhojení defektů, tj. do května 2015. Do té doby byla schopna chůze pouze po levé dolní končetině, a to o berlích, což je pro přítomnost zevního fixátoru na pravé dolní končetině velmi obtížné. Chůze v tomto období byla možná pouze na krátké vzdálenosti jako na WC, po bytě, ve škole, nikoli však na delší vzdálenosti. K těmto účelům pak používala invalidní vozík obsluhovaný rodiči. Doprava k lékaři byla možná sanitním vozem, do školy a na jiné nezdravotnické aktivity byla nutná doprava soukromým automobilem. Nyní je zdravotní stav již stabilizován a žalobkyně je schopna chůze o berlích. Znalec odpověděl na žalobkyní položené otázky (citované rovněž v žalobě), zda v období od května 2014 do května 2015: 1. může chodit, 2. zda může chodit o berlích (cca 2 km k lékaři, do školy a pod), 3. zda takový stav bude trvat déle než jeden rok, 4. zda se může pohybovat jinak než prostřednictvím invalidního vozíku, 5. zda její zdravotní stav umožňuje použití pravé končetiny ve smyslu funkčnosti, 6. vše ostatní podstatné k posouzení dané věci. V odpovědi na otázky 1-4 znalec uvedl, že v době od května 2014 do května 2015 měla žalobkyně na pravé dolní končetině naložený zevní fixátor pro postupnou prolongaci holenní kosti s komplikacemi v podobě infektu a nemožností nášlapu na pravou dolní končetinu. Zavedený zevní fixátor limituje i používání berlí při chůzi, kdy těmto překáží. Žalobkyně byla schopna samostatného pohybu o berlích pouze na krátké vzdálenosti typu přecházení po místnosti, nikoli na delší vzdálenosti jako 1 km do školy či 2 km k lékaři. Používání městské hromadné dopravy bylo nevhodné pro riziko zranění. Na otázku 5 odpověděl tak, že v posuzovaném období byla pravá dolní končetina ve smyslu možnosti zátěže, tedy nášlapu, v podstatě nefunkční. K otázce 6 znalec uvedl, že zadavatel požadoval vyjádření k situaci, proč onemocnění žalobkyně není uvedeno v seznamu podzákonné normy zákona č. 329/2011 Sb. Dle znalce je obdobných onemocnění celá řada a vzhledem k nízké incidenci výskytu (pakloub bérce 1:100 000) není možné všechny přesně uvádět v seznamech používaných v nezdravotních složkách či odvětvích zdravotnictví specializujících se na jiné odvětví, než ortopedie. K těmto účelům je vždy doporučeno užít vhodný analog.

Uvedený znalecký posudek soud následně zaslal k seznámení a vyjádření žalovanému. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 11. 12. 2015 uvedl, že znalecký posudek se vyjadřuje pouze k výšeči z problematiky, posuzované posudkovým lékařem (OSSZ, PK MPSV), který je ze zákona oprávněn posuzovat jednotlivá kritéria daná zákonem a vyhláškou a z těchto kritérií stanovit posudkový závěr. Pro účel zákona nestačí napsat medicínsky diagnózu, ale je třeba, aby se shodovala i s ostatními kritérii posudkové služby. Dále uvedl, že se k závěru znalce nemůže

vyjádřit, protože nejde o otázku posudkovou. Žalovaný nemůže souhlasit s doporučením znalce o použití vhodného analogu, což by v posudkové praxi znamenalo srovnání se zdravotním postižením v právním předpise uvedeným, což však zákon č. 329/2011 Sb. u příspěvků na zvláštní pomůcku neumožňuje. Žalovaný rovněž nesouhlasí s názorem uvedeným v žalobě, že se u žalobkyně jedná o funkční ztrátu končetiny. Uvedl, že opěrná funkce končetiny byla omezena pouze v pooperačním období, případně v období léčby chirurgickými prostředky, kdy končetina nesměla být zatěžována. V období mezi operacemi po zhojení operačního zákroku byla žalobkyně chůze schopna. Žalovaný zdůraznil, že postupoval v souladu s platnými právními předpisy, neboť posudek lékaře OSSZ i PK je dle zákona závazným podkladem pro rozhodování o příspěvku na zvláštní pomůcku. Setrval na zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

V přezkumném řízení soud provedl důkaz obsahem předložených správních spisů obou stupňů, z nichž ověřil následující rozhodné skutečnosti:

1) Řízení ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla bylo zahájeno podáním žádosti ze dne 30. 7. 2014.

2) Posudkový lékař OSSZ při posouzení zdravotního stavu žalobkyně ve svém posudku ze dne 10. 10. 2014 vycházel ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře – MUDr. J. H., Jičín, ze dne 2. 9. 2014 a dalších odborných lékařských nálezů (ortopedické, chirurgické, hospitalizace nemocnice Jičín, z roku 2014). Při posouzení zdravotního stavu u žalobkyně zjistil tato zdravotní postižení: kongenitální zkrat pravého bérce, deformace nohy se 4 prsty s parc. syndaktylií – pakloub bérce pravé dolní končetiny, stav po opakovaných korekčních operacích extrakce kramlíček z dx femuru, chondropatie pravé patelly, deformita kolenního kloubu vpravo, pravostranná skoliosa, achilotenotomie l.dx – odstranění zevního fixátoru 4/2008. Posudkový lékař uvedl, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ale nejde o osobu, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku, poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Nejedná se o zdravotní postižení uvedené v části I. bodě 4 přílohy k cit. zákonu.

3) Úřad práce na podkladě výše uvedeného posouzení vydal dne 4. 12. 2004 rozhodnutí č.j. 158559/14/JC, kterým zamítl žádost žalobkyně o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla.

4) Odvolací orgán (žalovaný) žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce. V odůvodnění odkázal na posudek PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové ze dne 6. 2. 2015, který byl k žádosti žalovaného vypracován pro účely odvolacího řízení. Z výroku PK vyplývá, že

žalobkyně není osobou, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i) a l) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., nejde ani o těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 4 části I této přílohy. PK uvedla diagnostický souhrn zdravotních postižení žalobkyně, lékařské podklady (viz napadené rozhodnutí), jejichž podstatné závěry popsala, žalobkyně byla při jednání PK přešetřena odborným lékařem - ortopedem. V posudkovém zhodnocení PK uvedla, že žalobkyně má vrozenou deformitu pravé dolní končetiny, je po opakovaných ortopedických korekčních operacích s prodlužováním pravé dolní končetiny. Poslední operace byla dne 12. 5. 2014 a dosud má na pravé dolní končetině zevní fixátor. Protože léčení dosud trvá a žalobkyně nesmí na pravou dolní končetinu našlapovat, je při pohybu odkázána na invalidní vozík. V posudkovém závěru PK uvedla, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nejedná se však o osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb.

Soud k důkazu konstatoval zástupcem žalobkyně předložený znalecký posudek MUDr. Š., ze dne 4. 10. 2015.

Při jednání soudu zástupci účastníků setrvali na svých návrzích, které v souladu se svými písemnými podáními přednesli. Zástupce žalobkyně dále k důkazu předložil potvrzení MUDr. J. Ch. ze dne 31. 3. 2015, v němž lékař žádá zdravotní pojišťovnu žalobkyně o prodloužení lhůty zapůjčení invalidního vozíku o dva měsíce z důvodu demontáže zevního fixátoru.

Zástupce žalovaného zdůraznil, že pro účely řízení dle zákona č. 329/2011 Sb. a dalších zákonů v sociální oblasti, je v prvním stupni oprávněn posuzovat zdravotní stav pojištěnce lékař OSSZ, což v projednávaném případě splněno bylo a ve druhém stupni posudková komise MPSV, v níž zasedají lékaři s odbornou atestací z posudkového lékařství. Správní orgány obou stupňů jsou pak jejich odborně medicínskými závěry vázány. Žalovaný odmítá tvrzení zástupce žalobkyně, že si protirečí, když správní orgán není oprávněn vyjadřovat se ke zdravotnímu stavu pojištěnce. Předložený znalecký posudek odborného ortopeda se vyjadřuje pouze z pohledu jednoho lékařského odvětví, zatímco PK, která je nadána odbornou atestací z posudkového lékařství, provádí komplexní zhodnocení zdravotního stavu.

Zástupce žalobkyně uvedl, že kromě relevantního posouzení zdravotního stavu, jsou zde další kritéria (na která odkazuje žalovaný ve svém vyjádření ze dne 23. 7. 2015) na právní kvalifikaci toho, zda se konkrétní zjištěné postižení nachází v seznamu nějaké vyhlášky. V tomto kontextu žalobkyně neuznává takovou atestaci posudkových lékařů za relevantní, jelikož právní závěr o zdravotním stavu a jeho podřazení pod právní řád ČR může učinit i správní orgán a v daném případě i soud. Atestace z posudkového lékařství je nutná pro to, aby někdo mohl zasedat v posudkové komisi, tedy ke zhodnocení zdravotního stavu, ale nikoli k posouzení právních otázek s tím souvisejících. V daném případě, kdy se jedná o ortopedické zdravotní postižení, není kvalifikovanější osoby k danému posouzení, než soudní znalec z oboru ortopedie. Odborní lékaři z jiných zdravotních odvětví (kardio, ORL a pod) mohou na posouzení zdravotního stavu nezletilé žalobkyně přispět pomálu.

K námitce žalovaného, že předložený znalecký posudek se zabývá pouze výšečí problémů, k důkazu navrhl vypracování doplňujícího znaleckého posudku o další otázky, které by měly být zkoumány. Dal soudu ke zvážení i výslech znalce, případně ošetřujícího ortopeda nezletilé MUDr. J. Ch.

Soud s odkazem na ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že navržené důkazy nebudou provedeny. Svůj postup zdůvodnil zásadou ekonomiky řízení a nadbytečností, neboť v dosavadním postupu posudkových orgánů soud neshledal žádné závažné rozpory či pochybení, které by měly navržené důkazy odstranit.

Zástupce žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i prvoinstanční rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný setrval na zamítnutí žaloby v celém rozsahu.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem, ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících rozhodných skutečností, platné právní úpravy a učiněných právních závěrů:

Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla upravuje § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, v platném znění, takto:

(2) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

(4) Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

Podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, v platném znění, odst. IV. písm. a) náleží příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 4 přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., podle tohoto ustanovení se za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla považují:

- a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i) a I zákona č. 329/2011 Sb.,
- b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace.

Zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i) a l) zákona č. 329/2011 Sb. jsou:

- a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,
- b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
- d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
- e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,
- f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,
- g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,
- h) disproportionální poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,
- i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně bez možnosti oprotézování nebo exartikulace v kyčelním kloubu,
- l) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování.

Soud konstatuje, že zdravotní stav žalobkyně pro účely přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla, byl posouzen dvěma posudkovými orgány v souladu s platnou právní úpravou, jak je podrobně citováno shora. Tyto vycházely ze zdravotní dokumentace žalobkyně a v době posouzení z aktuálních odborných lékařských nálezů v nich obsažených. Posudková komise MPSV při svém jednání provedla vlastní vyšetření žalobkyně odborným lékařem ortopedem.

Žalobkyně v žalobě uplatnila v podstatě stejné námitky jako ve svém odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. V odvolání namítala, že se správní orgán nevypořádal s jejími návrhy (odpověďmi na položené otázky), tyto skutečnosti zopakovala v žalobě a sama k důkazu předložila znalecký posudek ze dne 4. 10. 2015 s odpověďmi znalce na položené otázky.

Soud zdůrazňuje, že při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Na posudek PK MPSV jako svou podstatou rozhodující důkaz je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. To v posuzované věci platí především pro řízení před žalovaným správním orgánem, jako orgánem odvolacím, pro jehož řízení a rozhodnutí byl posudek vyžádán. Obdobně je však třeba posuzovat požadavky kladené na tento posudek i v případném soudním přezkumném řízení. Soud v projednávaném případě dospěl k závěru, že posudek PK MPSV ze dne 6. 2. 2015 je úplný a přesvědčivý, neobsahuje žádný vnitřní rozpor, zohledňuje podstatné okolnosti projednávané věci, při jednání PK byla žalobkyně vyšetřena odborným lékařem, který sám mohl zhodnotit stupeň postižení jejího nosného a pohybového ústrojí. Soud, jako medicínský laik, pak není oprávněn sám hodnotit či zpochybňovat učiněné odborné medicínské závěry, zejména pokud závěry obou posudků nejsou v rozporu. PK ve shodě s prvoinstančním orgánem dospěla ke zjištění, že v případě žalobkyně nejde o

osobu, která má ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nejedná se o vyjmenované zdravotní postižení dle přílohy k cit. zákonu (viz výše). Zákonná právní úprava zcela jasně konkretizuje a jmenovitě uvádí, co se považuje za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí. V příloze zákona č. 329/2011 Sb. uvedený výčet zdravotních postižení odůvodňujících přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla je taxativní, což vyplývá z jeho znění, že „za zdravotní postižení odůvodňující..... se považují“. To znamená, že jiná než tam uvedená zdravotní postižení nelze uznat. Zařazení konkrétního zdravotního postižení do zákonem vymezeného rozsahu, je pak oprávněn učinit pouze posudkový orgán, což je na úrovni prvního stupně lékař OSSZ s posudkovou atestací a ve druhém stupni posudková komise MPSV, v níž zasedá předseda komise (lékař) a odborný lékař, v daném případě ortoped, oba s posudkovou atestací. Jejich odborně medicínskými závěry je vázán jak správní orgán, tak i soud. Zástupce žalobkyně se mylí, pokud dovozuje, že správní orgány či soud jsou nadány k vlastnímu zhodnocení zdravotního stavu posuzované osoby a jeho následnému podřazení pod jednotlivá ustanovení zákona či prováděcí vyhlášky. Takové zařazení nemůže učinit ani soudní znalec, který nemá odbornou atestaci z posudkového lékařství. V daném případě znalec z oboru ortopedie může posoudit zdravotní postižení po stránce ortopedické (jeho podrobné odborné hodnocení soud nezpochybňuje), není však oprávněn k jeho zařazení pod jednotlivá ustanovení přílohy výše citovaného zákona. Analogie není možná. Pokud by tomu tak bylo, zákonodárce by zcela jistě volil jinou formulaci, než jak tomu je nyní, např. by umožnil zařadit „i další zdravotní postižení obdobná či srovnatelná s tam uvedenými...“ Protože však dané vymezení je striktní a zahrnuje jmenovitě pouze 9 specifikací z 12 tam uvedených, není možné takto vymezený rozsah jakkoli rozšiřovat. Soud konečně konstatuje i to, že anatomická nebo funkční ztráta končetiny, uvedená pod písm. j) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., které se analogicky zástupce žalobkyně dovolává, nespadá pod případy vyjmenované v části I bodu 4 přílohy k citovanému zákonu, které odůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla. Soud je tak nucen přisvědčit právní argumentaci žalovaného, která je v souladu se zněním zákona č. 329/2011 Sb. a jeho přílohy. Soud v této souvislosti odkazuje na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 6. 2013, č. j. 2 Ad 14/2013-20, v němž se ve vztahu k § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. uvádí: *„Těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí opodstatňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, motorové vozidlo, je výlučně vada vyjmenovaná v příloze k zákonu. Musí se jednat o postižení shodné, přirovnávání postižení jiných není přípustné“*.

Soud dále uvádí, že i podle předloženého znaleckého posudku bylo zdravotní postižení žalobkyně, respektive její omezení v chůzi, znalcem hodnoceno jako dočasné, trvající po dobu jednoho roku, od května 2014 do května 2015. Ve vztahu k uvedenému období také znalec odpověděl na položené otázky. Při jednání soudu předložené potvrzení MUDr. Ch. rovněž prokazuje to, že prodloužená doba o 2 měsíce pro užití invalidního vozíku je od 1. 4. 2015, tedy do 31. 5. 2015. Soud nechce nijak zlehčovat zdravotní postižení žalobkyně, které má od narození, byl u ní konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak pouze po přechodnou dobu (1 rok) trvalo omezení žalobkyně na invalidním vozíku s nemožností chůze na

delší vzdálenosti. Tuto skutečnost nezpochybňují správní orgány ani soud. Soud však na podporu svého závěru odkazuje i na důvodovou zprávu k zákonu č. 329/2011 Sb., kde je uvedeno, že příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla bude poskytován jen osobám se zdravotním postižením, které je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, nikoliv osobám např. s přechodnými poúrazovými stavy nebo vyléčenými v řádu několika měsíců.

K ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu soud uvádí, že zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by správní orgán nebyl při hodnocení důkazů vázán žádnými hledisky. Ze znění citovaného ustanovení vyplývá, že na některé podklady rozhodnutí se zásada jejich volného hodnocení správním orgánem nevztahuje. Posudek o zdravotním stavu posuzované osoby je vždy pro správní orgán závazný. Protože otázka posouzení zdravotního stavu příslušným posudkovým orgánem je pro danou věc stěžejní, soud neshledal pochybení žalovaného při hodnocení důkazů a podkladů pro rozhodnutí. Oba posudkové orgány dospěly ke stejnému posudkovému závěru, že zdravotní postižení žalobkyně nelze kvalifikovat jako těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. Soud své konečné rozhodnutí opírá o shodná zjištění obou posudkových orgánů, zejména pak o posudek PK MPSV v Hradci Králové ze dne 6. 2. 2015, jehož závěry odůvodnily správnost žalobou napadeného rozhodnutí. Soud uzavírá, že neshledal v postupu správních orgánů žádné vady řízení, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

S ohledem ke shora uvedenému proto soudu nezbylo, než v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a správní orgán, který měl ve věci úspěch, přiznání nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 11. března 2016

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iveta Škopová